

Nr 122

Av herr **Persson, Helmer**, och herr **Norling**, om Sveriges ratificering av 1951 års internationella konvention angående likalönsprincipen.

Under den senaste 10-årsperioden har likalönsprincipen varit en ständigt återkommande fråga i riksdagen. Opinionen bland de förvärvsarbetande kvinnorna är i ständigt tilltagande för att utveckla demokratien på detta viktiga område.

Huvudargumentet mot att riksdagen skulle besluta om en ratificering av konventionen angående likalönsprincipen har ständigt varit, att därmed skulle man kränka en annan princip, nämligen att löneförhållandena skall regleras genom fria underhandlingar mellan arbetsmarknadens parter. Men det torde vara uppenbart att motståndarna till likalönsprincipen vantolkat innehållet i Internationella arbetsorganisationens konvention. Om riksdagen beslutar en ratificering av konventionen angående likalönsprincipen, så står inte detta alls i motsättning till fria underhandlingar. Det handlar nämligen om att man skall införa en princip på arbetsmarknaden att det skall betalas lika lön för, som det heter i konventionen, arbete av lika värde eller, som det brukar heta, efter lika prestation och inte om vederbörande arbetstagare är man eller kvinna. Vad statsmakterna har att göra för att förverkliga en elementär demokratisk rättighet för kvinnorna är att säga till att man måste värdera arbetsprestationen lika, alldeles oavsett om det är en man eller en kvinna som utför den.

År 1955 fattade riksdagen principbeslut om en förkortad arbetsvecka. Det bör erinras om att under många år fanns det en majoritet i riksdagen, som hävdade att en förkortning av arbetstiden skulle ske genom underhandlingar mellan arbetsmarknadens parter och inte genom lagstiftning. Numera anser väl de flesta att den bästa lösningen av arbetstidsförkortningen kan komma till stånd genom en lagstiftning. Och på samma sätt förhåller det sig i fråga om att förverkliga likalönsprincipen, d. v. s. att betala lika hög lön till kvinnorna när de gör samma arbetsprestation som männen.

Ett av argumenten varför riksdagsmajoriteten hittills vägrat godkänna likalönsprincipen har varit de ekonomiska konsekvenserna bl. a. för staten och kommunerna. Man har sagt att likalönsprincipens genomförande skulle komma att innebära cirka 150 milj. kronor högre utgifter för staten och kommunerna. Men om man erkänner principen att kvinnorna i lönehänseende skall vara likställda med männen, då måste det väl vara ovärdigt av

staten och kommunerna att med hänvisning till ökade kostnader förvägra kvinnorna att deras löner skall utformas utifrån samma principer som gäller för männens lönesättning.

För närvarande finns det en löneskillnad på 25—30 procent mellan manliga och kvinnliga arbetare för samma arbetsprestation. Det är på tiden att denna skriande orättvisa snabbt bringas ur världen. Riksdagen har möjlighet att säga det avgörande ordet för att på detta område ge större demokrati åt hundratusentals svenska kvinnor.

Vårt land är medlem i Förenta Nationerna och Internationella arbetsorganisationen. Dessa internationella organisationer har uppmanat medlemsstaterna att ratificera konventionen angående likalön för män och kvinnor för arbete av lika värde. Efter sju års lång betänketid borde nu den svenska riksdagen vara mogen att fatta ett positivt beslut i denna för landets kvinnor så angelägna fråga.

Med hänvisning till ovanstående får vi hemställa,

att riksdagen måtte uttala att Sverige skall ratificera Internationella arbetsorganisationens konvention nr 100 av år 1951 om lika lön och åtföljande rekommendation nr 90 samt i skrivelse till Kungl. Maj:t giva denna mening till känna.

Stockholm i januari 1958

Helmer Persson

Anton Norling

Nr 123

Av herr Bergman, om utvidgning av arbetarskyddslagens tillämpningsområde.

(Lika lydande med motion nr 146 i Andra kammaren)

Stockholm den 24 januari 1958

Per Bergman